

Πρόταση Νόμου

Αιτιολογική Έκθεση

«Ισοδύναμα κοινωνικά μέτρα για την ανακατανομή των φορολογικών βαρών, έλεγχος πόθεν έσχες από το οικονομικό έτος 2001 & εντεύθεν σε καταθέσεις φορολογουμένων εκτός της χώρας. Παροχή κινήτρων επιστροφής καταθέσεων από τράπεζες του εξωτερικού.»

Αθήνα, Μάρτιος 2012

Βουλή των Ελλήνων

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

«Ισοδύναμα κοινωνικά μέτρα για την ανακατανομή των φορολογικών βαρών, έλεγχος πόθεν έσχες από το οικονομικό έτος 2001 & εντεύθεν σε καταθέσεις φορολογουμένων εκτός της χώρας. Παροχή κινήτρων επιστροφής καταθέσεων από τράπεζες του εξωτερικού.»

A. Γενική παρουσίαση

1. Εισαγωγή

Η Πρόταση Νόμου είναι συνέχεια των νομοθετικών πρωτοβουλιών για την προώθηση κοινωνικά ισοδύναμων μέτρων με σκοπό την ανακούφιση των πολιτών, την οποία επεξεργάστηκαν από κοινού **οι συνυπογράφωντες βουλευτές**, με το συντονισμό του **Α' Αντιπροέδρου της Βουλής Γρηγόρη Νιώτη**.

Η χώρα βρίσκεται σε βαθιά δημοσιονομική κρίση και σε κατάσταση οιονεί δημοσιονομικής εξάρτησης. Χρόνιες παθολογίες και δημοσιονομικές αστάθειες, σε συνδυασμό με ένα περιβάλλον πρωτοφανούς αβεβαιότητας στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, συντέλεσαν στο σταδιακό αποκλεισμό της Ελλάδας από τις πηγές διεθνούς δανεισμού και στην αδυναμία εξυπηρέτησης των δανειακών αναγκών της χώρας.

Η χώρα μας ζει τη μεγαλύτερη κρίση της πρόσφατης ιστορίας της. Μια κρίση η οποία έχει προκύψει λόγω της δικής μας διαχρονικής ευθύνης, αλλά και λόγω του παραλογισμού του διεθνούς οικονομικού συστήματος και της απουσίας διεθνούς οικονομικής διακυβέρνησης.

Τα προβλήματα της χώρας είναι διαχρονικά και βαθιά. Αφορούν τη διάρθρωση της ελληνικής κοινωνίας, το μοντέλο ανάπτυξης, τη σχέση κράτους και οικονομίας, το γεγονός ότι στην Ελλάδα ιστορικά προηγήθηκε το κράτος χωρίς να βασίζεται σε ισχυρή κοινωνική συγκρότηση, πράγμα που οδήγησε σε απολύτως κρατικοδίαιτη οικονομία. Επιπλέον, η έλλειψη προνοητικότητας και η επανάπαυση που επικράτησαν τα τελευταία 40 χρόνια, και βέβαια η όψιμη αναξιοπιστία έναντι των εταίρων μας στην Ε.Ε. ως προς την πραγματική δημοσιονομική κατάσταση της χώρας επιδείνωσαν την κατάσταση και την οδήγησαν σε κρίσιμο σημείο.

Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της Ελληνικής Οικονομίας είναι η φοροδιαφυγή. Πρέπει να καταπολεμηθεί το φαινόμενο αυτό που είναι τροχοπέδη στην ανάπτυξη και δημιουργεί στρεβλώσεις στην δίκαιη κατανομή των φορολογικών

βαρών ανάλογα με την φοροδοτική ικανότητα του κάθε φορολογούμενου όπως ορίζει το σύνταγμά μας στο άρθρο 4.

Πλέον η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και η ανταλλαγή φορολογικών πληροφοριών έχει γίνει βασική συνιστώσα της πολιτικής των κρατών σε επίπεδο Ο.Ο.Σ.Α. και Ε.Ε., καθώς ο επιζήμιος φορολογικός ανταγωνισμός έχει χαρακτηριστεί ως παγκόσμιο πρόβλημα. Από το 2009 έως σήμερα τα περισσότερα κράτη αντιμετωπίζουν το σύνθετο φαινόμενο της φοροδιαφυγής με συνδυασμένα μέτρα και ιδίως με την αναγνώριση της αναγκαιότητας να μην περιορίζεται η ανταλλαγή των φορολογικών πληροφοριών στις περιπτώσεις φορολογικής απάτης και φοροδιαφυγής, αλλά να εκτείνεται σε όλο το φάσμα των φορολογικών θεμάτων.

Η φοροδιαφυγή αναιρεί τον κοινωνικό χαρακτήρα του κράτους, το οποίο στερεί από τους αναγκαίους πόρους για την εκπλήρωση της αποστολής του στους τομείς της υγείας, της πρόνοιας, της παιδείας κ.λπ. Εμποδίζει την αναδιανομή του εθνικού πλούτου με την άσκηση της οικονομικής αποστολής της πολιτείας για τη βελτίωση της θέσης των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων. Αποδυναμώνει την άσκηση πολιτικής για την καταπολέμηση της ανεργίας, την εκτέλεση έργων υποδομής και την εν γένει οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Στρεβλώνει τον ανταγωνισμό προς όφελος των ανέντιμων εμπόρων. Δημιουργεί φαινόμενα άνισης μεταχείρισης των πολιτών και αμβλύνει τη φορολογική συνείδηση των ειλικρινών φορολογούμενων, επιτείνοντας ακόμη περισσότερο τα υπάρχοντα προβλήματα. Εντείνει το δημοσιονομικό πρόβλημα της χώρας με τη μείωση των δημοσίων εσόδων και συντελεί στη μη υλοποίηση του Κρατικού Προϋπολογισμού, υποθηκεύοντας ουσιαστικά το μέλλον των νεότερων γενεών. Τέλος, συρρικνώνει τον δημόσιο πλούτο, ο οποίος παράνομα συσσωρεύεται σε αυτούς που φοροδιαφεύγουν. Υπό τις σημερινές συνθήκες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και της δημοσιονομικής κατάστασης της χώρας, η φοροδιαφυγή επηρεάζει την οικονομική υπόσταση και φερεγγυότητά της. Συνεπώς, η φοροδιαφυγή αποτελεί μάλιστα του κοινωνικού συνόλου, αφού υπονομεύει τα συμφέροντά του.

Για τους λόγους που προεκτέθηκαν, η καταπολέμηση της φοροδιαφυγής επιβάλλεται πλέον ως εθνική ανάγκη, για την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία της χώρας και των πολιτών της.

Με την ολοκλήρωση του PSI και την υπογραφή της δανειακής σύμβασης υπάρχουν πλέον οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της οικονομίας μας. Η υποχρέωση που απορρέει από το «Μνημόνιο» για αύξηση των φορολογικών εσόδων δεν θα επιτευχθεί αν δεν μειωθεί σημαντικά η φοροδιαφυγή.

Ο Έλληνας φορολογούμενος έχει υποστεί σημαντική μείωση στο εισόδημά του, η φοροδοτική του ικανότητα έχει μειωθεί σημαντικά. Πρέπει άμεσα να γίνουν ενέργειες που θα οδηγήσουν σε αύξηση εσόδων από την μείωση της φοροδιαφυγής.

Γνωρίζουμε ότι εκατοντάδες δισεκατομμυρίων ευρώ υπάρχουν σε καταθέσεις και σε άλλα χρηματοοικονομικά ή μη προϊόντα στο εξωτερικό, φορολογουμένων φυσικών προσώπων και επιτηδευματιών. Θα πρέπει να ελεγχθεί αν για τα κεφάλαια αυτά,

συνέτρεχε είτε υποχρέωση δήλωσής τους, είτε υποχρέωση καταβολής φόρου σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Αν υπήρχαν οι υποχρεώσεις αυτές, πρέπει να ελεγχθεί αν έχουν τηρηθεί ή όχι. Παράλληλα θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα της προαιρετικής συμμόρφωσης όσων φυσικών προσώπων και επιτηδευματιών θέλουν πριν αρχίσει η διαδικασία ελέγχων, να καταθέσουν αρχικές ή συμπληρωματικές δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και να καταβάλλουν με συντελεστή αυτοτελούς φορολόγησης που θα ορισθεί στο 20% φόρο εισοδήματος, χωρίς επιβολή προστίμων και προσαυξήσεων, υπό την προϋπόθεση της επιστροφής των λογαριασμών αυτών σε τράπεζες του εσωτερικού και να μην αναληφθούν έως το έτος 2015.

B. Ειδικότερα επί των άρθρων

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 1 του σχεδίου νόμου συνίστανται ειδικά συνεργεία ελέγχου.

Συγκροτούνται σε κάθε περιφέρεια ειδικά συνεργεία ελέγχου αποτελούμενα από δύο υπαλλήλους Δ.Ο.Υ. Σε κάθε ειδικό συνεργείο και σε βοηθητικό ρόλο, θα ορισθεί ένας λογιστής-φοροτεχνικός κάτοχος πτυχίου Α' τάξης του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Ο ρόλος και οι προσφερόμενες υπηρεσίες του λογιστή-φοροτεχνικού στο ειδικό συνεργείο, θα επικεντρώνονται στη συλλογή και επεξεργασία των στοιχείων στην κάθε περίπτωση ελέγχου. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται μία αρμόδια ΔΟΥ ανά περιφέρεια. Δύναται να ορίζονται περισσότερες της μία ΔΟΥ στις μεγάλες περιφέρειες. Του ειδικού συνεργείου θα προϊσταται ο Υποδιευθυντής ελέγχου της υπόψη ΔΟΥ.

Όλες οι Τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην χώρα καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρίες, έχουν υποχρέωση να συνδράμουν με κάθε τρόπο παρέχουσες τα στοιχεία των Τραπεζικών λογαριασμών, των χρηματοοικονομικών ή μη προϊόντων, όπως μετοχές, μερίδια, ομόλογα, ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής που συνδέονται με επενδύσεις και κάθε άλλη πληροφορία για περιουσιακά στοιχεία φυσικών προσώπων και επιτηδευματιών φυσικών προσώπων, εντός δύο μηνών από την δημοσίευση του παρόντος νόμου στο ΦΕΚ. Τα ως άνω στοιχεία των προσώπων αυτών τα οποία κατά προτεραιότητα πρέπει να δοθούν, είναι υποθέσεις αξίας άνω των εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000,00) και ειδικότερα Τραπεζικοί λογαριασμοί στους οποίους υπάρχουν κινήσεις χρηματικών ποσών άνω των εκατό χιλιάδων ευρώ (€100.000,00) προς το εξωτερικό, αλλά και μικρότερων πολυδιασπομένων ποσών εντός χρονικού διαστήματος (30) τριάντα ημερών, των οποίων το άθροισμα ξεπερνά τα ως άνω αναφερθέντα όρια. Όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο θα δίδονται στην Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία εν συνεχεία θα παρέχει τις πληροφορίες αυτές στα ειδικά συνεργεία ελέγχου.

Με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 2 του σχεδίου νόμου ορίζεται το αντικείμενο του ελέγχου των ειδικών συνεργείων και παρατείνεται μέχρι 31/12/2015 η ημερομηνία παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου έως το οικονομικό έτος 2001.

Αντικείμενο των ειδικών συνεργειών ελέγχου θα είναι ο έλεγχος των χρηματικών ποσών που μεταφέρθηκαν από Τραπεζικούς λογαριασμούς φυσικών προσώπων & επιτηδευματιών στο εξωτερικό, καθώς και χρηματοοικονομικών ή μη προϊόντων, όπως μετοχών, μεριδίων, ομολόγων, ασφαλιστηρίων συμβολαίων ζωής που συνδέονται με επενδύσεις κ.λπ. και άλλων περιουσιακών στοιχείων που προσαυξάνουν την περιουσία των προσώπων αυτών. Το ελεγκτικό έργο των ειδικών συνεργειών θα επικεντρωθεί στο πόθεν έσχες των ως άνω φυσικών προσώπων & επιτηδευματιών.

Ο έλεγχος δύναται να επεκταθεί έως το οικονομικό έτος 2001, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν.4002/2011. Η προθεσμία παραγραφής που λήγει στις 31/12/2012, βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 18 του ν.4002/2011, ημερομηνία μετά την οποία παραγράφεται το δικαίωμα του Δημοσίου, για κοινοποίηση φύλλων ελέγχου ή πράξεων επιβολής φόρων, τελών και εισφορών, παρατείνεται μέχρι 31/12/2015.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 15 του ν.3888/2010, Φ.Ε.Κ. 175/Α' 30-9-2010, προστέθηκε εδάφιο στην παράγραφο 3 του άρθρου 48 του Κ.Φ.Ε. ν.2238/1994, ως εξής: «Σε προσαύξηση περιουσίας που προέρχεται από άγνωστη ή μη διαρκή ή μη σταθερή πηγή ή αιτία, ο φορολογούμενος μπορεί να κληθεί να αποδείξει είτε την πραγματική πηγή ή αιτία προέλευσής της, είτε ότι φορολογείται από άλλες διατάξεις, είτε ότι απαλλάσσεται από το φόρο με ειδική διάταξη, προκειμένου αυτό να μην φορολογηθεί ως εισόδημα από υπηρεσίες ελευθερίων επαγγελματιών της χρήσης κατά την οποία επήλθε η προσαύξηση.»

Με τις παραγράφους 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 και 14 του άρθρου 2 ορίζονται οι προϋποθέσεις και το αντικείμενο ελέγχου των ειδικών συνεργειών.

Οι διατάξεις αυτές αναφέρονται σε οποιαδήποτε προσαύξηση περιουσίας, που προέρχεται από άγνωστη πηγή και αιτία προέλευσης, ή πρόκειται για προσαύξηση περιουσίας που δεν προκύπτει από διαρκή και σταθερή πηγή και καθορίζεται ότι ο φορολογούμενος, εφόσον κληθεί, φέρει το βάρος της απόδειξης για την πηγή ή την αιτία προέλευσης ή ότι η εν λόγω προσαύξηση φορολογείται με συγκεκριμένες διατάξεις, ή ότι απαλλάσσεται με ειδική διάταξη. Σε περίπτωση που οι αποδείξεις δεν είναι ικανοποιητικές, η οποιαδήποτε προσαύξηση της περιουσίας χαρακτηρίζεται και φορολογείται ως εισόδημα από ελευθέρια επαγγέλματα.

Η προσαύξηση της περιουσίας μπορεί να αναφέρεται σε κινητή ή ακίνητη περιουσία οποιασδήποτε μορφής, οικοπέδα, σπίτια, αυτοκίνητα, σκάφη, αεροσκάφη, πάσης φύσεως χρεόγραφα, (μετοχές, τοκομερίδια), καταθέσεις, κλπ.

Κατά την εφαρμογή αυτών των διατάξεων, για κάθε υπόθεση που ελέγχεται, πιθανόν να προκύπτουν συγκεκριμένα προβλήματα, τα οποία πρέπει να ελέγχονται και να αντιμετωπίζονται το κάθε ένα ξεχωριστά και μεμονωμένα με τις δικές του ιδιαιτερότητες.

Τα παραπάνω ισχύουν για υποθέσεις που η προσαύξηση περιουσίας προέκυψε πριν ή μετά τις 30-9-2010 ημερομηνία ψήφισης του σχετικού νόμου 3888/2010, και η έκδοση

/

των καταλογιστικών πράξεων μετά τις 30-9-2010. Ειδικά για τις περιπτώσεις εκείνες των φορολογουμένων, οι οποίοι επικαλούνται έσοδα από εισοδήματα τα οποία έχουν φορολογηθεί τεκμαρτά με βάση τις ισχύουσες διατάξεις και λοιπές περιπτώσεις, όπως αναφέρονται ενδεικτικά παραπάνω και εφόσον αυτά αποδεικνύονται από άλλα στοιχεία, ακαθάριστα έσοδα, βιβλία, τιμολόγια κλπ., οι εν λόγω διατάξεις δεν εφαρμόζονται για προσαύξηση περιουσίας που προκύπτει πριν τις 30-9-2010 ημερομηνία ψήφισης του νόμου 3888/2010.

Η οποιαδήποτε προσαύξηση της περιουσίας φορολογείται στη χρήση που διαπιστώνεται από τον έλεγχο ότι επήλθε η προσαύξηση αυτής. Ο φορολογούμενος δύναται να αποδείξει ότι ο χρόνος αυτός είναι διάφορος από αυτόν που διαπιστώθηκε από τον έλεγχο.

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, διευκρινίζεται ότι οποιαδήποτε προσαύξηση περιουσίας μπορεί να δηλωθεί από τον ίδιο το φορολογούμενο, χωρίς να απαιτούνται στοιχεία απόκτησης αυτής και το εισόδημα αυτό θεωρείται εισόδημα της παραγράφου 3 του άρθρου 48 του Κ.Φ.Ε., από ελευθέρια επαγγέλματα, της χρήσης κατά την οποία δηλώνεται και φορολογείται σ' αυτό το οικονομικό έτος.

Υποθέσεις που ελέγχονται ή έχουν ελεγχθεί από άλλες ελεγκτικές υπηρεσίες, με την ολοκλήρωση του ελέγχου αυτών, το πόρισμα και όλα τα έγγραφα (εκθέσεις ελέγχου κ.λπ.) θα αποστέλλονται στα ειδικά συνεργεία που υπάγονται. Τα ειδικά συνεργεία θα ερευνούν αν από τα στοιχεία που έχουν στην διάθεσή τους προκύπτουν νέα δεδομένα προς έλεγχο.

Με τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 3 του σχεδίου νόμου παρέχονται κίνητρα υποβολής αρχικών και συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, με αυτοτελή φορολόγηση των εισοδημάτων αυτών.

Παρέχεται η δυνατότητα στα φυσικά πρόσωπα & στους επιτηδευματίες φυσικά πρόσωπα του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, για τα ποσά τα οποία δεν δικαιολογούνται από τα δηλωθέντα εισοδήματά τους στις αντίστοιχες φορολογικές τους δηλώσεις, να υποβάλλουν αρχικές ή συμπληρωματικές δηλώσεις για τα αποκρυφθέντα εισοδήματα καταβάλλοντας ποσά φόρου που αντιστοιχούν σε συντελεστή αυτοτελούς φορολόγησης 20%, χωρίς επιβολή προστίμων και προσαυξήσεων. Η προθεσμία υποβολής των αρχικών ή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος ορίζεται, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από την δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Απαραίτητη προϋπόθεση για υπαγωγή σε αυτοτελή φορολόγηση με συντελεστή φόρου 20% επί των κεφαλαίων που δεν δικαιολογούνται, για τους φορολογούμενους που έχουν μεταφέρει κεφάλαια στο εξωτερικό, είναι η επιστροφή των χρηματικών ποσών σε Τραπεζικούς λογαριασμούς Τραπεζών που εδρεύουν εντός της Ελληνικής Επικράτειας. Τα ποσά αυτά εάν δεν επενδυθούν εντός της χώρας, δεν πρέπει να αναληφθούν ή να μεταφερθούν στο εξωτερικό μέχρι 31/12/2015.

Με την καταβολή του φόρου που θα προκύψει εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση αυτών, εφόσον από τον έλεγχο των ειδικών συνεργείων δεν προκύψει αποκρυβείσα φορολογητέα ύλη. Η πιθανή περαιτέρω προκύψασα από τον έλεγχο αποκρυβείσα φορολογητέα ύλη θα υπαχθεί σε φορολόγηση ως εισόδημα εξ'ελευθέρων επαγγελμάτων, συναθροιζόμενη με τα δηλωθέντα φορολογητέα εισοδήματα αυτών ανά οικονομικό έτος και θα φορολογηθεί με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 του νόμου 2238/1994, της οποίας το ανώτερο κλιμάκιο φορολογίας για την χρήση 2011 είναι 45%.

Βάσει της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του σχεδίου νόμου με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών θα καθορίζεται ο τρόπος επιλογής, το έργο και η αμοιβή των λογιστών-φοροτεχνικών, από το μητρώο λογιστών-φοροτεχνικών Αης τάξης του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Ο επανέλεγχος σε δείγμα των υποθέσεων του σχεδίου νόμου αυτού προσδιορίζεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου.

Ικανό δείγμα με τυχαία επιλογή, που αντιστοιχεί στο 9% των υποθέσεων, θα επανελεγχθεί με εντολή από την Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης. Ειδικότερα ο επανέλεγχος φορολογικών υποθέσεων με αποκρυβείσα ύλη άνω των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (€500.000,00) ανά οικονομικό έτος, θα γίνεται κατά απόλυτη προτεραιότητα, αρχής γενομένης από τις μεγαλύτερες σε αξία υποθέσεις.

Αντίγραφα των πορισμάτων και εκθέσεων ελέγχου θα αποστέλλονται στην Βουλή. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας των ειδικών συνεργείων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Αντίγραφα των πορισμάτων και εκθέσεων ελέγχου θα αποστέλλονται στην Βουλή.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας των ειδικών συνεργείων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 του σχεδίου νόμου αναφέρεται:

Για τη βεβαίωση και καταβολή των οφειλομένων ποσών φόρου και τις κυρώσεις, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κ.Φ.Ε. ν.2238/1994 και του ν.2523/1997.

Η έναρξη ισχύος του νόμου βάσει του άρθρου 8 αρχίζει από την δημοσίευσή του στο ΦΕΚ.

Αυτά επιδιώκονται με το σχέδιο νόμου και παρακαλείται η Εθνική Αντιπροσωπεία για την ψήφισή του.